

Handläggare
Peter Lundevall
Telefon: 08508297668**Till**
Kommunfullmäktige

Bromma flygplats, påbörjan av översiktligt planarbete

Beslut

Skönhetsrådet tillskriver kommunfullmäktige med begäran om att en helhetsplanering påbörjas för Bromma flygfält med närmaste omgivningar och att inte enskilda planer låser förutsättningarna för hur flygplatsområdet kan förnyas i framtiden.

Ärendet

Staden bör enligt Skönhetsrådet påbörja ett översiktligt planarbete för en nya era för Brommafältet. Att inte agera och planera i tid kan stå staden dyrt i framtiden. I det korta perspektivet föreslår rådet att fullmäktige ger direktiv om ett tillfälligt stopp för nya detaljplaner inom det nya planerade arbetsplatsområdet i östra Riksby. I andra planeringshandlingar inom bland annat Ulvsunda verksamhetsområde och som utgår från fortsatt flygverksamhet bör konsekvenserna av en framtida omvandling av Brommafältet särskilt lyftas fram. Stadsbyggnadskontoret har för närvarande inte budgetmässiga resurser att ta ett större grepp om Brommafältets framtid. Rådet föreslår att sådana resurser ställs till stadsbyggnadsnämnden/kontorets förfogande. De tekniska förvaltningarna bör återkomma med en plan för hur en helhetsplanering bör bedrivas. Det rör sig om program, utredningar om infrastruktur, möjliga idétävlingar eller parallella uppdrag och mycket annat.

Bromma flygfält invigdes 1936. Efter att Stockholm Arlanda invigdes 1962 har Bromma flygplats haft en betydande roll för främst inrikesflyget och Stockholms roll som huvudstad. Brommas framtid har diskuterats i årtionden.

2038. Stockholms Handelskammare har även i en rapport lyft frågan om en förtida avveckling. Den helt dominerande flygoperatören på Bromma, BRA Flyg, har konstaterat att en flytt till Arlanda skulle ge det optimala flygnätverket efter rådande pandemi. Sammantaget föreligger enligt Skönhetsrådet förändrade utgångspunkter för hur staden i planeringssammanhang bör förhålla sig till pågående och nya stadsbyggnadsprojekt på och kring fältet.

Bromma flygplats relativa läge har blivit alltmer centralt i takt med att regionen utvidgats. På endast drygt sex kilometers avstånd från Stockholms city landar flygplanen. När flygplatsen var ny var ytterstaden närmast en glesbygd med i stort endast natur, jordbruk och egnahemsbebyggelse. Sedan dess har Västerort förtätats kontinuerligt. Bromma flygplats med angränsande obebyggda delar och Ulvsunda arbetsplatsområde, vars bebyggelse hållits tillbaka på grund av flygverksamheten, utgör ett unikt stort område. Ingen annanstans i staden finns ett så omfattande område som inte samtidigt utgörs av värdefull och skyddad naturmark. Storleksmässigt kan flygplatsområdet inklusive Ulvsunda verksamhetsområde jämföras med Kungsholmen. Den inhägnade flygplatsen kan också sägas utgöra huvudstadens tydligaste barriär.

Brommafältets planeringsmässigt komplexa förutsättningar innebär att området kommer att ta lång tid att planera. Det är endast 17 år kvar till flygplatsavtalets utgång 2038. Sett ur perspektivet att en omvandling av Brommafältet skulle bli huvudstadens största samlade utbyggnadsområde någonsin är en sådan tidshorisont inte avlägsen. Läggs flygverksamheten ner i förtid är det hög tid för staden att förbereda en strategi för fältets framtid. Det rör sig bland annat om infrastrukturfrågor som möjligheterna till en ny tunnelbanegren, tunnelförläggning av Ulvsundaleden, förnyelse inom Ulvsunda verksamhetsområde och undersökning av grund-, dagvatten- och markföroreningar.

Ett ”Program för Centrala Bromma” godkändes av Stadsbyggnadsnämnden 2017. Programmet redovisar ett större antal bostäder i Riksby och ett stort arbetsplatsområde som motsvarar uppskattningsvis 25 fullstora fotbollsplaner. Arbetsplatsområdet motiveras i programmet av att det ska tjäna som en buffertzona mellan planerade bostäder i väster och flygverksamheten.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829766
Växel 08-50829000
susanne.hoglin@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Skönhetsrådet behandlade 2021-01-11 ett samrådsförslag om ett nio våningar högt mobilitetshus, med bland annat 460 parkeringsplatser och en pumpstation, kopplat till Lövstaverkets utbyggnad. Planförslag följer upplägget i nämnda ”Program för Centrala

Bromma”. Mobilitetshuset är till synes logiskt placerad i det stora arbetsplatsområdet som anges i programmet. Parkeringshuset är samtidigt centralt placerad vid Linta Gårdsväg mitt i ett möjligt entréläge i en framtida stadsbebyggelse. Det får som konsekvens att morgondagens gatu- och kvartersnät skulle behöva runda ett stort parkeringshus. Detaljplanen har således utgått från tidigare program med föreställningar om att flyget ska vara kvar till Brommaavtalets utgång 2038. Det finns även andra aktuella detaljplaneförslag som har befintlig flygverksamhet som utgångspunkt. Dessa planer kommer således vid ett genomförande att låsa förutsättningarna för hur Bromma flygplats kan bebyggas i framtiden.

Skönhetsrådet menar att staden behöver ta ett helhetsgrepp om en tänkt stadsbebyggelse på Brommafältet. Det gäller oavsett om flygplatsen läggs ner före eller i anslutning till flygplatsavtalets utgång 2038. Det synes inte rimligt att planera för ett gigantiskt arbetsplatsområde, vars avsikt i mycket är att tjäna som en buffertzona för en flygplats som sannolikt kommer att läggas ner inom en - i planeringssammanhang - överskådlig framtid. Med utgångspunkten att fältet i framtiden kommer att bebyggas kan det också diskuteras om modern stadsplanering ska utgå från denna typ av zonplanering. Skulle nya detaljplaner utarbetas enligt programmet skulle nya industrier, kontorshus och parkeringshus blockera möjligheterna att forma en modern kvartersstad.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829766
Växel 08-50829000
susanne.hoglin@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2021-02-23
Peter Lars Owe,Lundevall	2021-02-24